प्रतिलब्धमानसः ॥ प्रतिलब्धशब्दः प्रतिलब्धस्वास्थ्यपरः तादृशं मानसं यस्येत्यर्थः ॥ यद्वापूर्णमनोरथइत्यर्थः ॥ यथाशब्दश्चार्थे त्रिदिवेहरिरिंद्रश्चहृष्टइत्यर्थः ॥ सुरेंद्रेत्या दिनाराजविशेषणं भगवदंशगर्भसंभवेन ॥ तैःपूजितोमनसास्तुतः ॥ ३२ ॥ इतिरामाभिरामेश्रीरा० वा० बा० षोडशःसर्गः ॥ १६ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ पुत्रत्वमिति ॥ गते गंतुमुपक्रांते ॥१॥ सहायान्सहायकरणसमर्थान् ॥ ननुकदाचिद्भगवान् प्रतिज्ञायापिनावतरेदतउक्तं ॥ सत्यसंधस्येति सत्यप्रतिज्ञस्येत्यर्थः ॥२॥ माया

ततस्तुराजाप्रतिवीक्ष्यतास्त्रियःप्ररूढगर्भाःप्रतिलब्धमानसः ॥ बभूवहृष्टःत्रिदिवेयथाहरिःसुरेंद्रसिद्धर्षिगणाभिपूजितः ॥ ३२ ॥ इ त्यार्षेश्रीमद्रामायणे वा० वा० षोडशःसर्गः ॥ १६ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ पुत्रत्वंतुगतेविष्णौराज्ञस्तस्यमहात्मनः ॥ उवा चदेवताःसर्वाःस्वयंभूर्भगवानिदं ॥ १ ॥ सत्यसंधस्यवीरस्यसर्वेषांनोहितैषिणः ॥ विष्णोःसहायान्बलिनःसृजध्वंकामरूपिणः ॥ २ ॥ मायाविदश्चशूरांश्चवायुवेगसमाजवे ॥ नयज्ञान्बुद्धिसंपन्नान्विष्णुतुल्यपराक्रमान् ॥३॥ असंहार्यानुपायज्ञान्दिव्यसंहननान्विता न् ॥ सर्वास्त्रगुणसंपन्नानमृतप्राशनानिव ॥४॥ अप्सरःसुचमुख्यासुगंधर्वीणांतनूषुच ॥ यक्षपन्नगकन्यासुऋक्षविद्याधरीषुच ॥५॥ किन्नरीणांचगात्रेषुवानरीणांतनूषुच ॥ सृजध्वंहरिरूपेणपुत्रांस्तुल्यपराक्रमान् ॥ ६ ॥ पूर्वमेवमयासृष्टोजांबवानृक्षपुंगवः ॥ जृंभ माणस्यसहसाममवक्त्रादजायत ॥ ७ ॥

विदः असुरादिमायासंहारसमर्थदेवमायाशक्तिमतः ॥ जवे वेगविषये ३ ॥ असंहार्यानिति ॥ परैरितिशेषः संहननं शरीरं ॥ सर्वास्त्रगुणसंपन्नान् सर्वास्त्रनिवारणसामर्थ्यरूपगुणयुक्तान् ॥ यद्वा प्रयोगोपसंहारादयस्तद्गुणाः ॥ अमृतप्राशनादेवाः ॥४ ॥ गंधर्व्योगंधर्वपत्न्यः ॥ ५ ॥ वानरीणां तनूषु वानरीशरीरसदृशशरीरासु अप्सरःप्रभृतिष्वित्यर्थः ॥ हरिरूपेणेति ॥ तस्मान्मद्रूपसंयुक्तामद्वीर्यसमतेजसः ॥ उत्पत्स्यंतिवधार्थंतुकुलस्यतववानरा इतिरावणविषये नंदिकेश्वरशापादेवमुक्तं ॥ तुल्यपराक्रमान् स्वस्वतुल्यपराक्रमानित्यर्थः ॥ ६ ॥ ननुत्वयापिस्वांशःस्रष्टव्यइतिचेत्तत्राह ॥ पूर्वमेवेति पूर्वयुगेइत्यर्थः ॥ तदुत्पत्तिप्रकारमाह ॥ जृंभमाणस्येति ॥ सहसा तत्क्षणे ॥ ७ ॥